

تاریخ تحلیلی صدر اسلام

جلسه دهم

سقیفه تا قتل عثمان | بخش دوم | خلافت عمر بن خطاب

خلیل عقیلی فرج

k.aghili.f@chmail.ir

خلاصه مباحث

- فدک و گرفتن آن از اهل بیت (ع) توسط ابوبکر

خلافت عمر بن خطاب

- مهمترین اقدامات عمر بن خطاب در دوران خلافت خود

۱- ورود اسلام به ایران

← علل شکست حکومت ساسانی

▪ دلنشین و جذاب بودن اصول اعتقادی و اخلاقی اسلام

▪ ناخشنودی مردم از حکومت ساسانی

▪ بی روح شدن آیین زرتشت ← دقت در انتخاب اعتقادی

▪ بی انگیزگی فرماندهان تا سربازان در دفاع خصوصا انگیزه اعتقادی

از روزی که محمد مکه را پس از سیزده سال رنج و مبارزه مداوم ترک کرد و به مدینه آمد ، می دانست که دیگر دوران ضعف و اختفای اسلام سیری گشته است و باید ، به کمک یاران وفادار و دلیر خود ، کاخ پر عظمت تشکیلات اسلامی را بنیان گذارد و رژیم سیاسی خود را چنان که خدا می خواهد ، پی ریزی کند .

در همین هنگام در مشرق شبه جزیره ، شاهنشاه ایران کاخ با شکوه و دربار مجللی داشت که چندین هزار کنیز و هزار نفر برده و مستخدم برای امور تشریفاتی در آن به کار گماشته شده بودند و دسترنج مردم بینوا و زحمتکش برای اداره آن دستگاه مصرف می گردید .

در شمال عربستان نیز هراکلیوس با دستگاه مخوف و مجلل امپراتوری خویش نمایان بود و می توان گفت آنچه در این دو کشور بزرگ خودنمایی می کرد همین کاخهای سر به فلک کشیده ای بود که به زمامداران اختصاص داشت و هنر و ادب و کار جنگ و اخذ مالیات و ذوق و ابتکار ، همگی برای این انجام می شد تا تشریفات سلطنتی و امپراتوری هر چه پر شکوه تر برگزار گردد .

و اما پیغمبر اسلام به ملخص ورود به مدینه ، مسجدی ساخت و خانه محقر خود را جنب آن بنا کرد و در آن را از درون مسجد باز نمود و تا آخر عمر که حکومت اسلام بر سراسر عربستان مستقر گشته بود وضع زندگی خویش تغییری نداد .

۲- ادامه ممنوعیت نقل و ثبت حدیث ← هدف اصلی : عدم نقل روایات پیامبر اکرم(ص) در خصوص فضایل اهل بیت خصوصا امیر المومنین(ع)

۳- تبعیض میان مهاجران و انصار

۴- تبعیض میان عرب و غیر عرب